

Preken 15.søndag i treenighetstiden.

Tekster: Rut1,7-11.16-19a 1.Kor 13,7-13 Joh 15,9-12

Dit du går, vi jeg gå, og hvor du bor, vil jeg bo. Ditt folk er mitt folk, og din Gud er min Gud. Der du dør, vil jeg dø.

De sterke ordene kommer fra Rut – vi hørte teksten ble lest i sted. Rut sier ordene til svigermoren sin, Noomi. Og vi må sette ordene inn i en sammenheng, for det har skjedd tragiske ting i de to kvinnes liv. På grunn av hungersnød dro Noomi og mannen hennes Elimelek fra Betlehem i Juda til landet Moab (dagens Jordan), der de bosatte seg. De hadde to sønner, og en av dem giftet seg med Rut, som kom fra Moab.

Så skjer det forferdelige. Både mannen til Noomi og hennes to sønner dør. Noomi og svigerdatteren Rut blir enker.

Noomi ser ingen framtid lenger i Moab, hun vil hjem - til Betlehem. Og hun sier til Rut at hun ikke skal følge med. Hun skal reise tilbake til sin familie i Moab. Noomi tenker sikkert at hun har ikke lenger noe hun kan gi svigerdatteren – ingen trygghet, ingen som kan forsørge henne.

Likevel nekter Rut å forlate Noomi, og hun bryter ut i en av de vakreste kjærlighetserklæringer som finnes. Og ordene treffer Noomi rett i hjertet.

Som enker og barnløse var Rut og Noomi helt avhengige av vern og hjelp, noen å følge på veien. Så fant de hjelpen i hverandre. Det blir som Rut ønsker. Noomi lar henne følge med inn i ukjent land og ukjent framtid. Sammen drar de to kvinnene videre til Juda, med et håp om å skape et nytt liv – sammen og hver for seg.

Hvorfor brøt Rut opp fra det kjente og kanskje kjære for å bli med Noomi inn det usikre? Det står ikke skrevet direkte, men det må handle om KJÆRLIGHET. Og tilknytning. Og gjensidig respekt.

Jeg tror det også handlet om at Noomi gjør det mulig for Rut å velge. Ja, hun prøver til og med å gjøre det lettere for Rut å velge å bli hjemme hos sin egen familie. Hun sa til begge svigerdøtrene: **Snu og gå tilbake, hver til sin mors hus!** Den andre svigerdatteren, Orpa, valgte å ta sin svigermor på ordet og dro. Og det var sikkert det beste valget for henne.

Men, Rut valgte å bli. Det tror jeg hun gjorde fordi Noomi gav henne et valg. Svigermoren tvang henne ikke med – hun spilte ikke på dårlig samvittighet og pliktfølelse. (Det blir sagt veldig mye om svigermødre ...men, Noomi må ha vært verdens beste!

Og det tenker jeg er en sann kjærlighet. Som setter et menneske fri, som gjør at Rut velger å bli i relasjonen til Noomi. En “kjærlighet” som tvinger seg på et annet menneske, som skaper avhengighet og gjør et menneske uselvstendig, er noe helt annet, det er makt forkledd i godhet. Noen ganger er det ikke lett å se forskjellen på kjærlighet og makt.

Jeg tror denne historia om de to kvinnene kan si noe inn i våre liv, i våre relasjoner – mellom to som er glade i hverandre, mellom foreldre – barn, mellom venner. En kjærlighet som ikke krenker den andre, som ikke søker sitt eget og ikke gjemmer på det onde.

Det er ei vandrehistorie om apostelen Johannes, han som kanskje har skrevet evangelieteksten hørte. Han var blitt gammel og skrøpelig, kunne ikke gå lenger, og ble båret ut til folk som sto og ventet spent på hva han skulle si. Og Johannes sa bare to ord: Elsk hverandre! Så ble han båret inn igjen. (P)

Hva mer kan vi si om kjærligheten?...

Der det er kjærlighet er det FRIHET, det kan vi si.

Og, vi kan også si: Der det er kjærlighet er det FORPLIKTELSE.

Når to gifter seg, er det mye følelser, og den “letteste” kjærlighet er kanskje mellom to som er forelsket i og glade i hverandre. Likevel er det ikke følelsene som blir etterspurt i vigselsritualet, men det er viljen til å forplikte seg:

Vil du ha han/hun, som står ved din side, til din ektefelle? **Vil du** elske og ære ham/henne/NN og bli trofast hos ham/henne/NN i gode og onde dager inntil døden skiller dere?

I utgangspunktet er heller ikke kjærligheten spesielt “kristelig”. Det ville være veldig arrogant å si at ekte kjærlighet er knyttet til en spesiell religion eller tro. Hvis vi tror at det er en Gud som har skapt alle mennesker og alt som lever, har alle kjærligheten i seg – muligheten til å gi og ta imot godhet.

Men, det spesielt kristelige med kjærligheten er når Jesus sier: **Dere skal elske hverandre som jeg har elsket dere.**

Jesus som det store forbildet på å elske. Han som elsker uten å kreve noe igjen. En gang møtte han en rik, ung mann, og det står at Jesus fikk ham kjær. Jesus ville gjerne at han skulle bli i flokken av de som fulgte ham, men det ble for vanskelig for mannen fordi han var rik og tenkte kanskje at det ikke var forenlig med å følge Jesus. Og – Jesus lot ham gå! Han viste en kjærlighet som ikke tvinger.

Jesus som er et krevende forbilde på å elske når han snakker om fiendekjærlighet: Elsk deres fiender. Om noen slår deg på høyre kinn, så vend også det andre til.

Jesus som forbilde på å elske, når han viser med sitt liv at handlinger taler sterkere enn ord. Han sa ikke bare: Jeg elsker alle mennesker, jeg føler med dere, viser empati. Nei, han gikk i døden for oss, og han seiret over døden for vår skyld.

Dette er Guds radikale og altomfattende kjærlighet til oss mennesker. En kjærlighet som sprenger alt vi kan forestille oss. Det er den kjærligheten som det står om i Korinterbrevet. En Jesus som utholder alt, tror alt, håper alt, tåler alt. Vi forstår at det ikke kan handle om kjærligheten oss mennesker imellom. Den tåler ikke alt, og den skal heller ikke tåle alt. Det ubegripelige er at den kjærligheten som tåler alt finnes! En Gud som ikke bare elsker gode mennesker, men også dem som ikke har gjort seg fortjent til å bli elsket (P)

Det spesielt kristelige med kjærligheten, er også når Jesus sier: **Bli i min kjærlighet.**

Han sier Bli i min kjærlighet, når han sier til barna – i dag var det til Klara Regine og Otto August: **La de små barna komme til meg, og hindre dem ikke. For Guds rike tilhører slike som dem.**

Han sier Bli i min kjærlighet, når han ønsker oss velkommen til nattverden, brød og vin, fellesskap med han som vi være der for oss, være en del av våre liv.

Han sier Bli i min kjærlighet når han sier: **Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile.**

Til slutt vil jeg komme med en påstand - det er ikke noe jeg kan bevise - men jeg tror på den og setter mitt håp til den.

Påstanden er at KJÆRLIGHETEN BESTÅR!

Og i en ganske mørk og urolig tid er den verdt å kjempe for, hver dag, i stort og smått. For Guds kjærlighet tar aldri slutt, den lar seg aldri overvinne.

Amen.